

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
Język polski klasa 7

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Wytrzymałość	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować główną bohaterkę utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia opisanej historii w artykułach prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich
4. Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
5. Nieżłomność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
6.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić zachowanie ojca 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu

Pokora	tekstu	przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami	• wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi	przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i>	dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
7. Silny charakter (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohatera utworu	• omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa	• dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów	• podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
8. Czarny charakter	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić cechy Lorda Voldemorta • omówić metody działania Lorda Voldemorta	• wskazać cele Lorda Voldemorta • wymienić przeciwników Lorda Voldemorta	• omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta • odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta	• ocenić postawę Korneliusza Knota	• omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	• wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu • wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu	• sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej • uporządkować wskazaną wypowiedź	• poprawić wskazane wypracowanie • sformułować wstęp do wypracowania • wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami	• stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie	˘
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	• wymienić cechy mitu i przypowieści	• zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych • zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści	• dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści	• zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej • stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią	˘
12. i 13. Odmienne i	• wymienić odmienne i nieodmienne części mowy	• nazwać części mowy występujące w tekście	• przekształcić formy czasowników	• użyć w zdaniach właściwych spójników	

nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • określić formy odmiennych części mowy • uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> • użyć czasowników we właściwych formach • przeredagować zdania, używając właściwych zaimków 		
14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie • wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	
15. Imiesłowy przymiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowy • zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne • omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe 	
16. Imiesłowy przysłówkowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie • omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe 	
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	
18. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność</i>, <i>sztuka antyczna</i>, <i>mit</i>, <i>przypowieść (parabola)</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i biernie, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>				
19. Cienie i blaski życia	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisać postacie przedstawione na obrazie omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21. Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe renesansu wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować humanizm wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	
23. Pół żartem, pół serio (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich

<p>24. Na scenie życia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek
<p>25. Wartość zdrowia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
<p>26. i 27. Przepis na szczęście</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
<p>28. Być szczęśliwym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
<p>29. Wiejska sielanka</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść utwór do renesansowego humanizmu

		<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	utworze		
30. Radość życia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metafory użyte w wierszu omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
31. Stara bieda	<ul style="list-style-type: none"> sformułować główne myśli tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji wymienić funkcje narzekania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
32. i 33. Wobec śmierci (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść trenów określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<i>Tren VII:</i> <ul style="list-style-type: none"> wskazać adresatów utworu <i>Tren VIII:</i> <ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata utworu wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<i>Tren VII:</i> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję zdrobnień w wierszu wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <i>Tren VIII:</i> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<i>Tren VII:</i> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka wszystkie poznane treny: <ul style="list-style-type: none"> porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego
34. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				porównywać	
35. Przeżywanie straty	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
36. Jak opisywać dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	
37. Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum
38. Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z archaizmami 	
39. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne części zdania i je nazwać • wskazać zdania bezpodmiotowe • wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	
40. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • odróżnić zdanie od równoważnika zdania • rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 			
41. Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie • stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
42. Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą • wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów • wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście 	
43. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>renesans, sztuka renesansu, fraszka, tren, pieśń, wiersz sylabiczny, malarstwo, opis dzieła sztuki, archaizmy, wypowiedzenia, zdanie pojedyncze, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie, równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
44.	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat

Relacje międzyludzkie		temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci	• nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka	funkcji mediów społecznościowych	estetyki selfie
45. Porozumienie	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji	• scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie Marka o rodzicach	• porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka	• dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek	• podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych
46. Trudy wychowania (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu	• przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci	• zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
47. Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a (lektura obowiązkowa)	• określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną	• wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi	• zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta	• napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg	• omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a

<p>48. Przemiana bohatera pod wpływem świąt</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie określić stosunek Ebenezera Scrooge'a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu nazwać emocje towarzyszące Scrooge'owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge'a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens 	<ul style="list-style-type: none"> napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?” 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej
<p>49. i 50. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge'a, w której przekonuje on duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
<p>51. Podróż w czasy oświecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe oświecenia wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić priorytety oświeceniowe wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę polskiego oświecenia scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wybraną postać oświecenia
<p>52. i 53. Twórca i jego</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w

dzieło – Ignacy Krasicki	Krasickiego • omówić treść poznanych bajek	• wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach	• przedstawić morały poznanych bajek	inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety	bajkach Ignacego Krasickiego
54. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
55. Przemijanie (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze	• zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję	• postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze	• omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
56. Zrozumieć miłość (lektura obowiązkowa)	• omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży	• wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność	• wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą	• wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?”	• odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia

<p>57. i 58 Mały Książę jako baśń i przypowieść</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym
<p>59. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu...</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • sformułować listę przestroż, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zredagować subiektywny opis Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne'a
<p>60. Wyboczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój utworu • omówić stan psychiczny bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
<p>61.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć tezę i 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne typy 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wypowiedź 	

Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej	argumenty w zaprezentowanym tekście	argumentów w podanym tekście • sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę	argumentacyjną	
62. Rzeźba	• wymienić etapy rozwoju rzeźby	• wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju • rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat	• omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła	• ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów	• wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotować prezentację na temat wybranego artysty • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
63. i 64. Typy zdań złożonych podrzędnie	• wymienić typy zdań złożonych podrzędnie	• wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe • wskazać zdanie nadrzędne	• sformułować pytania do zdań podrzędnych • określić typy zdań podrzędnych	• przedstawić relację zdań na wykresie	
65. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania	• uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania • poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania	• wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach • wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• przedstawić relację zdań na wykresie • przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania	
66. Mowa niezależna i mowa zależna	• wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	• wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną	• przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję	• zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej	
67. Jak napisać	• wymienić etapy pisania streszczenia	• zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu	• poprawić błędy w podanym streszczeniu	• stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego	

streszczenie?		streszczenia • wskazać usterki w podanym streszczeniu	• przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu		
68. Zasady cytowania tekstów	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady cytowania tekstów • przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł 	
69. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
70. Człowieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać gesty namalowanych postaci • omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję gestów namalowanych postaci • zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
71. Odmienność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • zaprezentować elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu • wymienić przyczyny lęku przed innością 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi • podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności

		rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego			
72. Podróż w czasie romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe romantyzmu przedstawić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
73. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	
74. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo omówić sposób wywołania zjawy ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcję Guślarza na widok upiora wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy 	<ul style="list-style-type: none"> zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” stworzyć uniwersalny kodeks postępowania napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy 	<ul style="list-style-type: none"> podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słusność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary
75. i 76. Obrzęd dziadów w dramacie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> określić czas akcji utworu zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi

		nim ogień			
77. Romantyczny dramat pełen zagadek (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
78. i 79. Wyobraźnia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> omówić treść utworu określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze wskazać punkt kulminacyjny utworu scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze wskazać cechy gatunkowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
80. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
81. Miłość w obliczu śmierci	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narracji w utworze scharakteryzować uczucie łączące bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić emocje bohaterów zinterpretować tytuł książki 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
82. Wyzwania	<ul style="list-style-type: none"> wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł zbioru ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej

(lektura obowiązkowa)					
83. i 84. Jak napisać rozprawkę?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania rozprawki przedstawić schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty do podanego zagadnienia sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie sformułować temat rozprawki zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
85. Budowa słowotwórcza wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formant w wyrazie pochodnym wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać oboczności w wyrazach 	
86. Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
87. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 	
88. Wyrazy podzielne	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć rodzinę wyrazów 	

i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne	słowotwórczo	słowotwórczo	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 		
89. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	
90. Wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyraz złożony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • utworzyć wyrazy złożone z podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wyrazami złożonymi 	
91. Pisownia przymiotników złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych 	
92. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, przedrostki i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i>				
93. Dobro i zło	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję dzieła wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
94. Pokusa	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów tekstu omówić rolę Iana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
95. Altruizm	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wiczorek wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych przedstawić kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję tytułu tekstu wskazać słowa kluczowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu
96. Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy słów i postępowania obu siostr dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?”, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze

			człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i>		
97. Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i> zgrupować informacje na temat dramatu romantycznego udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
98. i 99. Dramat o władzy, winie i karze (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> zestawić biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
100. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

101. Mowa nienawiści	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
102. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	
103. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować slogany reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
104. Jak przygotować przemówienie?	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie 	
105. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	

		tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym			
106. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	
107. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	
108. Rozbieżności między mową a pismem	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	
109. Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	
110. Podsumowanie. Sprawdź, czy	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

<p>potrafisz</p>	<p>pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	
<p>111. Konflikty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
<p>112. Sens wojny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke'a i pana 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury

		Gaydona			
113. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi porównać Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
114. Komizm i humor w <i>Zemście</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
115. i 116. <i>Zemsta</i> – komedia o polskim	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej porównać treść utworu z jego

społeczeństwie (lektura obowiązkowa)	ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne	drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni	doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motto utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków	polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa	ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
117. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
118. Konfrontacja (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią	• porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację	• wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji	• podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
119. Prostota	• omówić treść wiersza	• przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości	• zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu	• sformułować przesłanie wiersza	• podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty
120. Jak napisać recenzję?	• wymienić elementy recenzji	• odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji	• stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji	• napisać recenzję wybranego filmu	

121. Różne odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej 	
122. Słownictwo o ograniczonym zasięgu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przykłady słów o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczyć, czym są profesjonalizmy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym 	
123. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm, różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, recenzja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze